

Este de două ori în septimana: Joi-a și Duminică; era cându va pretinde importantă materialu, va esi de trei sau de patru ori în septimana.

Pretulu de prenumeratiune.

pentru Austria:	
pe anu întregu	8 fl. v. a.
„ diumetate de anu	4 fl. v. a.
„ patraru	2 fl. v. a.
pentru Romanii și strainatate:	
pe anu întregu	12 fl. v. a.
„ diumetate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondenti ai nostri, și de-adreptulu la Redactiune Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa și corespondentiile, ce privescu Redactiunea, administratiunea și expeditiunea; câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntie și alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde câte 7. cr. de linia; repetiile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrului câte 30 cr. pentru una data se antecipa.

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA”

Suntemu in luna lui iuliu, cându toate abonamentele de pre semestrulu primu și trimestrulu alu doilea expirara; provocându deci cu onore pre toti domni prenumeranti ai nostri de acesta categoria, cari inca nu-si renouira abonamentele, să grabesca a si le renou, pentru ca să nu fimu necesitati a li intrerumpe expedarea foiei; cu o cale provocându pre toti căti ar doră a intră in numerulu prenumerantiloru și cetitoriloru nostri, să binevoiesca a ne onora cu prenumeratiuni noue.

Preturile remanu și mai departe cele moderate, ce se vedu in fruntea foiei, și — recomandându și asta data tramitarea baniloru prin avise și asemnate postale, cari oferu toate doritele inlesniri.

Nrulu de facia este celu din urma, carele se mai tramite dloru prenumeranti vechi, ce nu-si renouira prenumeratiunile. Redactiunea.

Pesta, in 7/19 iuliu n. 1871.

Diplomatia s'a asediatu mai pretotindeni la recore, la repausu; de acesta deci, pre cum preste totu de cele esterne, potemu tacé asta data fora vr'o perdere pentru stimabili cetitori ai nostri, profitandu de spaciu intru interesulu celoru mai de aproape ale nostre.

In Romania de septemani afacerea Strussberg a agitatu in celu mai veeminte modu spiritele. Am petrecutu cu multa atentiune decursulu desbateriloru atatu in Camera cătu si in diaristica; ne-am pusu intr'o positiune cu totulu nepreocupata, pentru ca să ne potemu face o convictiune și judecata intemeiata. De aceea — n'am vorbitu pan' acū despre acesta cauza, macar că tota lumea s'a ocupatu de ea.

Ar fi multu, pre multu, a desfasura aici caus'a pre cum am aflat'o noi; va ajunge a spune asta data atata că — proprie nu s'a lucratu nici de mai multu nici de mai putienu, de cătu ca tier'a romanescă, cea insasi in prim'a linia pacalita și daunata de coticariulu și aventurariulu Strussberg, se desdaune cu peste una suta de millione pre publiculu europenu și mai vertosu pre unii principii și bancari germani, ascunsi la dosulu insielatoriulu Strussberg! Nici ca asta comedia si pretensiune mai infama n'a vediatu lumea. Si-apoi se latise faim'a că guvernulu și Camer'a actuale Romaniei n'ar avé alta chiamare și problema mai mare și mai intetitoria de cătu acesta, si in fine că — principele Carolu intru acesta si-ar concentră misiunea și că s'ar fi dechiaratu, a parasit numai decatu Tronulu Romaniei, deca Conventiunea ce spre acestu scopu si intr'acestu intielesu s'a substernutu Camerei, ar fi refusata!

Noi — n'am crediutu si nu credemu acesta despre Carolu; avemu norocirea d'alu cunosce in persona, bine; ilu tii nemu capabilu de retaciri: nu de infamii, de hotii, Barbatu moralu și erudit — din casa parintiloru sei, elu nu pôte luă a supra-si miserabil'a rola d'a seraci pentru totu de un'a tier'a, carei a juratu credintia, d'a o seraci, pentru ca se remunere pre o clica de lotri publicii!

O mare și dulce satisfactiune deci a fostu pentru noi a intielege, că propus'a conventiune s'a respinsu de maiortatea Camerei.

ni spune acum, că Camera deputatiloru Romaniei, cu 59 de voturi contra 55 a decisu: *anularea concessiunei lui Strussberg și recunoscerea obligatiuniloru emise de elu și consortii sei — numai in mesura valbrei materialulu și lucrăriloru in realitate.*

Assfeliu standu lucrulu, nu potemu dice de cătu: *să traiesca Camer'a Romaniei libere!* — Ori cum si pentru ce scopu se vré fi ea alésa, atata vedemu, că sangele apa nu se face.

Altu evenimentu de importantia, ce ni aducu foile din Bucureci — este, că imprumutulu de statu de 78 de millione, ce Camer'a a votatu pentru stergerea detoriei flotante, in insasi Romania se subscrie pe intrecute. Imprumutulu este forte avantajosu; pretiulu de emisiune este 75 la suta cu 8%. In Bucureci s'au subscrisu in prim'a dia a deschiderei, numai la *Casa centrale* — două millione

Societatea academica romana s'a convocatu prin Delegatiunea sa cu intetire la siedintia ord. pe 1/13 aug. in Bucureci. Pricepemu pre bine că intre imprejurările reactiunari de astadi, si acestu Senatu literariu natiunaliu trebuie se-si senta atacata essistintia și se se ingrigesca de ingradiri contra periceloru de cari este amenintiatu.

Trocemu acuma la ale nostre chiar de a casa, din drag'a nostra patria mastera, ce o botezara dragutii ei de copii desmerdati — Austro-Ungaria.

Delegatiunile, ce de siesse septemani asuda in Viena — pentru nici unu folosu, dupa multa vorba gola, ieri tandem si-adusera in rondu cifrele, si astadi este se-si tiena ultimele sedintie de incheiare. Siedintia comuna n'au tiena nici un'a, diferentiile le-au complanatu fratiescu, cum ni spune „*Ellenör*,” la o mesa stralucita, la care dlu *Lonyay*, comunulu Ministru de finantie, impreună vineri-a trecuta pre ambele inaltele corpuri de statu!

Resultatulu lungeloru și scumpeloru desbateri delegatiunali — una telegrama de a sera din Viena ni-lu sumedia astfeliu: *In ordinariu:* s'a votatu pentru Min. de esterne 2,110.420 fl.; pentru armata 79,234.186 fl.; pentru marina 7,970.280 fl.; pentru Min. de finantie 1,788.453 fl.; pentru curtea de Conturi 103.250 fl. la olalta: 91,206.453 fl. v. a. — *In straordinariu* impreuna 11,193.712 fl. Ordenariulu și strordenariulu impreuna: 105,438.615 fl. v. a. Atata adeca va costă pre an. 1872 legatur'a de amiccia, privilegiulu de egemonia intre nemtii și magiarii nostri!

„*Pester Journal*,” organu in secretu sustienutu si inspiratu de dlu c. Andrassy, in nrulu seu de sambat'a trecuta scie să ni spuna o multime de lucruri frumoșe și să ni insira mari laude despre activitatea Ministeriulu ungurescu și despre proiectele de legi ce dejă a preparatu pentru viitor'a a sesiune a Dietei. La primul locu este *bugetulu* pentru 1872; apoi vine legea despre organizarea colectiva a urbiloru Buda-Pesta si alt'a despre politica loru. Urma dupa aceea legea pentru organizarea *fadu lui regiu* in Transilvania. In data ce aceste proiecte de legi vor fi votate, se va pasi la alegariile municipale in tier'a întrega; er in Dieta se vor pune la ordinea dilei legite urbariale ce mai restedia și — *revisiunea legii electorale.* In fine vor mai urmă din partea guvernulu-unele proiecte de lege pentru unele linii de drumuri de feru și pentru *regularea industriei.*

Astfeliu inspiratulu „*P. Journal*”; altfeliu insa ni vorbesce despre totu acestu obiectu unu core spundiate din Pesta alu lui „*Wanderer*” din Viena. Acel'a sub datulu de 13 iuliu — ca in bataia de jocu vorbesce despre activitatea Ministeriulu, caracterisandu toate statoririle acestuia cu unu *Humbug*. A nume in cătu

pentru reform'a legii electorale ni spune că maiortatea cabinetulu nu vré nici se auda de vr'o revisiune, fiindu că vitiōsa și aristocratica-feudale cum este legea de pan'acuma, ea tocmai li vine domniloru la socotola! — Carele va fi adevurlu? — vom vedé. La multu bine nu ne asteptamu, nici nu ne-am asteptatu din partea domniloru stepanitori, er cu reulu și reactiunea — inca nu ne mai potu surprinde!

Miscările municipale in tier'a întrega ieu dimensiuni totu mai mari; lupt'a între partite, firesce între cele magiare, din dia in dia devine totu mai apriga. De interesele natiunelitaloru — acestea de nu se vor ingrigi, fratii magiari nici nu visedia. Curiosu; toto organele partitei guvernali seu asi-dise a lui Deák — se plangu și scandalisedia, că in unele comitate in cari opozitionalii precumpenscu, a nume in alu Pestei, la compunerea diferiteloru comisii — nu s'a tienutu destulu socota de acea partita: dar de aceea nici că li pasa, că in comitate cu maiortati romane imosante, in *Temesiu, Bihoru, Torontalu, Satumare, Crasna, Solnoculu de medilocu* etc. interesulu romanu este cu totulu desconsideratu!

Din toate partile patriei sosescu cele mai infioratōrie aciri despre daunele cauzate prin multele ploii și prin versările tuturoru apelor. Comunicatiunile mai pretotindeni au fostu și anca mai sunt *intrecute*; recoltele cea mai mare parte prepadite, multe sate și orasia nimicite seu reu stricate! Par' că si ceriulu a datu man'a cu domni, pentru d'a amari pre bietele popora.

In *Carlovetiu*, septemana trecuta multu se ventură ce stiunea că — ore n'ar fi timpulu, n'ar fi necesariu — ca se se pasiasca la *alegerea de patriarclu*? In fine s'a decisu — nu; nu, pana ce mai anteu prin santiunarea si intrarea in vietia a *statutulu organizatoriu alu Congresulu*, Congresulu și natiunea nu vor fi assecurate contra omnipotentiei si abuzuriloru patriarchulu. Forte bine; dar Congresulu inca n'a aflatu expedinte d'a delatură pedecede redicate de guvernulu contra proiectulu de statut, votatu de Congresu!

In caus'a de complanare cu romanii, Delegatiunea serbesca totu septemana trecuta si-face reportulu catra Congresu, si se decisu tiparirea și punerea aceluia la ordinea dilei. Dupa toate câte aflamu, congresulu natiunali alu fratiloru serbi, carele dejă de diece septemani este adunatu, mai are se mai remana la olalta inca vr'o trei septemani. Va interesă Publiculu nostru a scii, că Congresele serbe de trei ani incoci costau natiunei peste 100,000 fl. v. a. pre care suma întrega o ieu din fondurile de Carlovetiu ca antecipiune — pana va e'o repartiesca și scota de la poporu. Bietulu poporu!

Sinodele eparchiali, celu din Aradu și celu din Caransebesiu, sunt convocate, precum a propusu Delegatiunea, in Aradu pre 6 augustu, er in Caransebesiu pre 10 augustu stil. nou. Pentru celu din Aradu sunt menite si dilele de 4 si 5 aug. adeca vineri si sambata, pentru conferintie pregatorie. Nu scimu deca acesta mesura va corespunde trebuintiei, scolului; atata insa cauta să spunemu, că informatiunile necesarie sunt de unu cuprinsu și o natura, incatu ar fi greu a le dá de două ori dup' o lalta. De unde, deca doi deputati prin loculu competent vor fi convocati la conferintie prealabili, ii rogamu si din parte-nu, să nu pregete a se infacisia.

Unu respunsu — unora pentru toti.

Dejă din mai multe partii primimu reflesiuni și respicari de indignatiune, pentru morceliturele ce spiritulu de natiunaltate alu dlui *Stanescu, Petricu* și compania versă de curendu cu atata abundantia, in „*Gura Satulu*,” a sup'a Redactorelui „*Albinei*,” a sup'a lui *Babesiu*.

Nu a acestei foi detorintia și chia-

mare pôte se fia: a lumină Publiculu romanu, că — cine este *Babesiu*, și că ore-ce felu de scopuri urmarescu cei-celu insulta intr'unu modu, ce a pusu si pre straini la uimire. (A se vedé „*P. Ll.*,” „*Reform*” etc.) — Publiculu romanu — n'ar merită acestu nume, deca n'ar scii, cine e *Babesiu*, și cine sunt contrarij lui. Noi avemu eclatante dovedi că — scie.

Deca in Austro-Ungaria essistu barbati natiunali, pre cari diaristic'a domnitoriloru, si a nume cea magiara și magiarōna, i-a persecutatu și insultatu, si urma a-i calumniā fora tota crutiarea, apoi — între acesti barbati *Babesiu* figura in frunte. Foile romane, „*Gura Satulu*” și „*Federatiunea*,” insa au intre-cutu, fie-care in modulu seu, departe toate invectivele și insultele strainiloru.

Că „*Borszemjankó*,” *Nichipercea* dlui c. Andrassy, pacalitu de unu romanu glumeti, vrendu a dice ceva siodu despre *Babesiu*, ceva ce se-lu necagiasca și — depopularisedie dōra, — l'a facutu *ovreu de origine*, er pre natiunea romana a descri'o prōsta si seraca de omeni mari, — este unu lucru pre usioru de priceputu: dar că romanii cei mari de la „*Federatiunea*” și „*Gura Satulu*” vērșa astfeliu de insulte ne'ncetatu cu vedr'a mare, tragendu pana si famili'a lui *Babesiu* in critic'a loru batjocuritoria, este unu ce — minimum *straordinariu*!

Poporulu din Banatu, celu ce cunosce pre *Babesiu* — asi-dicendu din parinti si mosi stramosi, celu ce i cunosce originea și rudeniile de la opinca, — de asemenea mille de barbati, ce parte ca scolari inca din copilaria l'au cunoscutu, parte de 25 de ani au conlucratu cu elu la cultur'a și emanciparea natiunale, — nu este indoiela că intru inim'a lor vor cugetă, intocmai precum se sprima cei-ce ni se adressara in scrisu: „*insultatori lui Babesiu si ai familiei sale, numesca-se ei Maniu, Vladu, Romanu, Stanescu seu Petricu, seu ori-cum, sunt nisce suflete degradate si marsiave, suflete ce n'au nici ideia despre aceea ce se dice — bunacrescere, onorabilitate publica, demnitate natiunala.*” Nu este indoiela — scimu pre bine; — dar acesta este numai o minoritate a natiunei, o parte mica a totulu.

Vietra lui *Babesiu* este o carte deschisa naintea natiunei romane; 35 de titli dejă, titli de onore și distinctiune, in tipu de recunoscintia a meriteloru și sacrificioru sale — i-a decretatu poporulu și intieleginti'a romana de prin toate partile, din mai toate societatile și insocirile natiunale, — ne-amintindu su-tele de adrese, pline de omagia, ce i se tramisera si i se tramitu pre tota dia, asemenea din cele mai diferite partii. Acesta credu că ajunge ceva. (De cumva numitii și nenumitii dni antagonisti nu vor pretinde că toti sunt nebuni, seu — toti mintiescu, cei-celu alesera pre *Babesiu* de atate ori de reprezentantele lor; cei ce i scrisera atate Diplome și adrese, redicandu-i pana la ceru zelulu și meritele natiunali!?)

Deci — ce este consecintia logica — pentru toti romanii, si a nume si pentru cei ce nu cunoscu originea lui *Babesiu*?

Consecintia logica invederata, de carea nu potemu scapa nici de cum, este urmatori'a:

Seu că ordinariile atacuri și insulte, ce dnii: *Sig. Pap, Al. Vladu, Maniu, Aless. Romanu* și *Cimponeriu* au inauguratu in Pesta, prin cafenele și prin colonele *Federatiunei*, sunt *basate pre adeveru*, adeca *Babesiu* e *jidanu, jidanu renegatu si prefacutu in romanu*, — seu sunt *scorniture necalite* și miserabile. Un'a din două.

Déca este adeveratu ceea-ce numitii dni au infirmatu, ér astadi d. *Stanescu* si cu compani'a sa, in „*Gura Satului*,” sploa-tédia in modulu seu, dupa tipulu mintei si inimei sale, déca adeca intr'adeveru *Babesiu e jidanu, ovreu romanitu*: atunci — pre faci'a pamentului nu póte se es-siste mai mare miserabilitate, mai mare decadere morala, de cátu a batjocuri, a insultá in publicu pre unu omu, carele — cu renegarea sangelui seu, a venitu in rinulu unei natiuni scapatate, ca se se lupte pentru redicarea ei, de la carele acésta natiune 25 de ani a primitu si continua a primí nenumerate servicia si sacrificia! — a-lu insultá pentru originea lui!! — Sè cugetámu numai bine

Publiculu unei natiuni, ce astfelu de atacuri si insulte suferé cu nepasare, séu chiar le aplaude, este — fora tóta indoiél'a, celu mai batutu de Ddieu, mai misielu si ticalosu sub sóre.

Batjocur'a, insult'a, afrontulu, inju-ri'a deci, ce se face lui Babesiu si familiei sale — prin *Stanescu* si ceialalti demni companisti ai sei, prin cafenele si „*Gura Satului*,” (pana si prin inscriptiuni cu cerusa, pre parati si pre marginile gaze-telor,) — tóte nu atingu, dupa legile logice si moralei si buneii cuviintie — nu potu atinge pre Babesiu si familia sa, ci *cadu tóte a sup'ra natiunei romane, specialu a sup'ra celoru ce sustienu, incu-ragi edia si facu possibile astfelu de scan-dale, astfelu de caractere.*

Dar ei insisi insultatorii lui Babesiu, in ce lumina aparú ei chiar prin afirma-rea lorú si insultarea lui de ovreu! *Vladu, Romanu, Maniu, Cimponeriu, Stanescu,* etc. abia cáti-va ani mai nainte, toti cu mandria se numiau amici ai lui Babesiu. *Dlu Romanu* — pare ni-se la a. 1863, a publicatu in „*Concordi'a*” sa, unu articlu, unde Babesiu se dicea chiamatu a redicá si a portá stindardulu adeveatu natiunalu, dar d'atunci pana la 1865, cáte laude si recunoscintie publice a facutu lui Ba-besiu, fóra ca Babesiu o data macar sè-i fia multiamitu pentru ele!

Apoi *dlu Vladu* — dóra o data a numitu pre Babesiu eminente si escelinte! Dar *dni Maniu* si *Cimponeriu* — nu-si mai aducu a minte de vorbele si respective epistóleloru, pline de jaderintia si de umilintia?!

Ér *dlu Stanescu*, pre candu se lucrá de candidarea sa in cerculu Chisineului, scrise lui Babesiu o epistóla de trei cóle, plina de gagiulari, promitiendu-i neconditiunata supunere. (Tóte le avemú bine pastrate).

Ei bine; atunci Babesiu nu érá *ovreulu!* Séu cá dumeloru numai de doi-trei ani, de candu se ingagiara — unii pre facia, altii in ascunsu guvernii-ului ungurescu, numai de atunci au aflu cá Babesiu e ovreu?!

Ori cum se fia, *de este rusine si batjocura* in denunciarea cá Babesiu ar fi ovreu, *rusinea si batjocur'a nu este*, nu póte se fia pentru Babesiu, ci cade tóta a sup'ra denunciatoriloru si a sup'ra publicului ce o sufera séu apróba. Cine are minte si omenia — macar numai cátu o sementia de macu, trebuie se recunóscá acést'a —

Acum mergemu mai de parte. Déca érási n'ar fi, pre cum batjocu-ritorii insisi pré bine sciu cá *nu este ade-verata afirmatiunea lorú*, cumca Babesiu este jidanu, apoi unu publicu carele afla placere si suferé astfelu de batjocura publica a unui genuinu si devotatu fiin alu seu, unu atare publicu — se-mi ieré a-i spune, cá putienu sentiu naturalu trebuie se aiba de cea ce e dreptu si ce sé cuvine, si — in cele din urma *insult'a cade ér numai pre capulu acestui publicu si pre cei ce abusa de elu!*

Onorabilulu Publicu deci, ba fie-care romanu ce posedé simtiu si price-pere de morala, de onóre si de buna cuviintla, faca-si insusi calcululu, ingri-gésca-se insusi de modulu cum sè-si re-paredie onórea si demnitatea, atátu de frivolu vatemate, si — nime se nu astepte cá intr'o afacere de atacuri atátu de ordinaru, murdare si miserabile, tocmai pen-tru cá ea este indreptata in contra per-sónei si chiar a familiei lui Babesiu, —

dar dupa regulele eterne ale logice si moralei — nu vatama, nici compromite si degrada, de cátu pre Publiculu natiu-nei, specialu pre intieleginti'a romana, si cari atacuri — ori cum splicate, nu potu se aiba vr'o justificare, — *nime se nu a-stepte ca Babesiu si „Albina” se vina a pledá quasi pro domo!*

Babesiu si „Albina,” au luptatu si vor luptá pentru lumina si adeveru, pentru principia si drepturi, si vor aperi natiunea si interesele ei, chiar si pre fiii ei nedreptatiti — contra impilatoriloru straini: pe fiii ei cei degradati — depinde curatu de la natiune, de la publiculu celu mare alu ei, ca sè i infrene.

Nu *Babesiu* este celu vatamatu, nu elu are a se plange si a cere satisfactiune: publiculu celu mare, publiculu romanu trebuie se se senta despretiutu si bat-jocuritu!

Babesiu — n'are d'a se plange pen-tru acele miserabili insulte; si — déca ar avé, ar fi numai, pentru marea ticalo-sia, marea decadere a unui numeru de connatiionali ai sei!

Babesiu — a mai dechiaratu la o-casiuni private; éta acum dechiará si aici, in publicu, cu tóta solenitatea:

„Sunt aprópe 30 de ani, a fostu adeca la an. 1841, tómn'a, candu me aflamu in liceulu de la Segedin si incependu a cunósce ticalós'a stare a poporului ro-manu dintru carele m'am nascutu, mi-am pusu juramentu, — martori mi sunt dintre colegii inca in viétia, *dni Julianu Janculescu*, perceptore gen. la Comitatu Carasiului si *Jonu Savu-Ciucuru*, parochu in Beba, cott. Torontalului, — cumca mi voiu dedicá tóta viétia emanciparei na-tiunale. De atunci — n'am avutu, n'am urmatu — o dia macar, altu scopu. Nu essiste acelu omu, acelu romanu sub sóre, care vre o data se fia potutu ob-servá alta care-va tendintia din vorbele si faptele mele — publice séu private.

Seracu cum sum, de 30 de ani am totu datu natiunei, nu am luatú, si m'am nisuitu a ajutá la mii, déca nu altcum, celu putienu cu svatulu, si — nici o data nu am cerutu nici o respata, pentru cá n'am luciatu pentru respata: dar — la batjocure murdare, porcesci, — ca omu de omenia, din stim'a catra natiune — nu m'am asteptatu!

Am fostu si sum pururia gata, a mi sacrificá tóte marelui scopu: pacea, sana-tatea, placerile lumesci, pana si familia si viétia, — *numai un'a nu: onórea, demnitatea mea de omu de ome-nia — nu.*

In momentul ce me voiu convinge, cá onórea, demnitatea mea, in sinulu nati-unei mele, in faci'a publicului romanu e periclitata, in acelu momentu rol'a, acti-vitatea mea romana natiunale — *s'a fi-nitu*, si — nu-mi va remané, de cátu a deplange o viétia de trei dieci de ani perduti.

Natiunea mi-a datu viétia si spiri-tulu si inim'a; acestea i le-am pusu si i le punu — dimpreuna cu studiále si fati-giale mele — pururia in servitiu, la di-spusetiune: onórea mea este consciinti'a mea, si nu apartiene de cátu *numai mie*: atát'a am — *proprietate a mea* pre tóta lumea si in viétia acésta; cine acést'a mi-o ataca si desconsidera, acela fia elu individu séu poporu, nu este demnu de mine; de acél'a fugu — nóue mări si nóue tieri, se nu-mi mai auda si se nu-i mai audu — nici de nume! — *Insa — pururia voi scé distinge intre romani si intre — uneltele contrariloru lorú.* Am disu

B A B E S I U.

La fondulu diecesanu gener. din Caransebesiu.

Afara de 22 fl. dejá insinatu prin *Babesiu*, *Dlu secret. de statú Georg. Joanicu* o contribuitu intregu viaticulu seu ca membru-alu Deleg. la Carlovetiú si indereptu, in suma de 80 fl.

Sunt deci la acésta Redactiune pentru acestu fondu diecesanu depusi 102 fl. v. a.

Orade, 1/13 iuliu.

(Reuniunea politica-natiunala a romani-loru din comitatulu Bihorului.) Astadi dupa

médiadi la 3 óre, sal'a otelului de la „Arbore-le verde” s'a umplutu de romani cari venisera de tóte partile, la inima cu dorulu d'a lu-crá ceva pentru naintarca intereselor natiu-nali.

Precum s'a spusu in conchiamare, o co-misiune de 11 insi a fostu insarcinata ca se faca proieptu pentru o reuniune politica natiu-nala.

Comisiunea asternú elaboratulu seu. S'au desbatutu atátu in generalu, cátu si in specialu óre intregi cu seriozitate si arguminte de sub tóte puntele de vedere. Asi fi pré lungu la vorba de asiu insirá arguminte le tóte ale tuturoru oratoriloru, dar póte cumca nici spaciulu foi nu Vi-ar dá mana ca se le publicati; deci se me marginescu a spune cumca elaboratulu s'a primitu intregu si nemo-dificatu. Testulu este acést'a:

Reuniunea politica a romaniloru din comitatulu Bihorului.

Romani din comitatulu Bihorului se constituiescu in reuniune politica-natiunala.

Scopulu este ca, pre temeulu constitu-tionalismului si intre marginile legiloru, se lucre pentru interesele nationali.

Organele reuniunei sunt: a) adunanti'a generala; b) comitetulu centarle; c) comite-tele cercuali.

La adunanti'a generala póte participá de a dreptulu fie-care romanu din acestu comi-tatu. —

Adunanti'a se va conchiemá celu putienu odata in anu. Conchiamarea o va face comi-tetulu centrale, publicand'o de timpuriu prin dtariile nationali si incunosciantandu pre comi-tetele cercuali.

Presiedinti'a comitetului centrale condu-ce adunanti'a generala pana candu acést'a si alege birou propriu.

Adunanti'a generala si-alege pentru fie-care sesiune unu presiedinte, vicepresiedinte si doi notari;

Primesce reportulu comitetului cen-trale;

Alege membrii comitetului centrale si ai celoru cercuali;

Desbate causele de interesu natiunalu; dá instructiune comitetului centrale. —

Comitetulu centrale se compune de 25 de insi.

Comitetulu si-alege unu presiedinte, doi vicepresiedinti, unu cassariu, doi notari.

Siedinti'a ordinaria se tiene in di'a ce pre-merge siedintii comitetului comitatense.

Comitetulu, in lips'a adunantiei generali, desbate si decide acele cause cari nu suferescu amenare;

Essecuta decisiunile adunantiei;

Dá instructiune comitetelor cercuali.

Comitetele cercuali se compunu, de du-pa cercurile electorali, de cáte 10 — 20 de membri.

Aceste comitete se potu intregi de sine alegandu-si membri pana la unu numeru co-respondietoriu comuneloru, nisuintu ca se fia reprezentata fie-care comuna.

In casu de lipsa se potu insele impartí in subcomitete.

Aceste comitete, respective subcomi-tete, si-alegu presiedinti, cassariu si no-tariu. —

Activitatea lorú este a essecutá instruc-tiunile comitetului centrale;

a informá comitetului centrale despre opiniunea publica din cerculu respectivu.

Siedintiele sunt publice, atátu in adu-nantia cátu si in comitetulu centrale, in comi-tetele cercuali si in subcomitete. Membrii reu-nei au votu informativu in comitete si atunci candu nu sunt alesi intr'acestea.

Spesele se vor acoperi din contributiuni benevole de la membrii reuniunei.

Comitetele se alege pre unu anu. *)

Suceava, in 10 iuliu, 1871.

Dlu Millo, cu trup'a sa de 22 de persó-ne, a ajunsu marti-a trecuta in Cernáuti si a anuntiatu 10 representatiuni.

Renumelulu *dli Millo* e mare; in alegerea persóneloru pentru trup'a sa a fostu scrupulosu

*) Acestu statutu póte se servésca de modelu pentru tóte asemene reuniuni; elu este scurtu si precisu, si totusi tiene contu de tóte interesele si — greutatile!

éra cátu pentru piese, credemu cá, conformu trebuintelorú nóstre, va representá numai de cele nationale.

Deci nu ne indoimu cá publiculu nostru se va grabi a profitá de ocaziune.

Scimu cá candu a venitu la noi antai-a-si data *Dn'a Fani Tardini*, teatrulu a fostu totu de un'a fórté plinu; érá cercetatu nu numai de ai nostri, ci si de straini. Acestia mergeau insa numai din curiositate, voiau adeca sè vé-da minunea acea ce se numia „*teatru romanu*” si *dn'a Fani Tardini* li aretat'o intr'unu modu demnu de densa si de noi.

Venindu *dna Tardini* a dóu'a óra, publi-culu strainu, s'a aretatú mai raru, mai tardiu si mai raru, incátu la representatiunile *dli Pascali* de acum doi ani, am fostu remasu noi insi-ne spectatori in teatrulu romanu. Strai-nii apucasesa a intielege, cá teatrulu romanu, infaciandu suvenirile treutului, mominte strălucitorie din istori'a romaniloru, cumé d. e. batai'a de la Calugareni, batai'a de la Baia si altele a desceptatu multu spiritulu romanu in tíera, unu spiritulu ce se intunecasa a si amortise prin injurierea necontentita a culturai straine. Ast'a nu li-a potutu veni la cale straini-loru nostri; si din cátu cá nu li s'a gatitu a scóte scóda teatrului din punctulu de vedere artisticu li s'a imparutu, cá vor face politica eficaa contra romaniloru prin neceretarea teatrului in modu ostentativu. Dara déca a dá Domnulu ca sè fia numai atáta superare in tíer'a roma-nului! —

Cum am sustienutu nainte de doi ani de dile trup'a *dli Pascali*, érá acum anulu de nou a *dnei Tardini*, chiar fora nici una subventi-une din fondulu tieriei, ce ne compete dupa dre-ptu, asiá ni vom culege puterile a sustiené si trup'a asta alésa a *dli Millo*. Ne vom grabi cu totii a merge la teatru, boieri si preoti, di-regatori si invetiatori; cu unu cuventu, intie-leginti'a romana intréga, pre cum o pretinde acést'a onórea nóstra natiunala, si o cere si in-teresulu nostru de cultura. La asta lucrare cau ta sè ne insocimu cu totii, si ce spune gur'a nóstra trebuie sè adeverésca fapt'a nóstra.

Sè ne grabimu deci cu calatoriile nóstre la Cernáuti, sè aretamu strainiloru, cá ele-mentulu nostru viédia, cá are putere de viétia; sè oferimu teatrulu nostru, succursurile nóstre materiale, pentru cari capetamu in schimbu placeri si suveniru nutritórie de inima.

Pecica-romana, in 25 iuniu v. 1871.

Eri avuramu o dia de mare bucuria, o dia de mare insemnatate, dia cum n'am mai avutu. Se puse pétr'a fundamentala la scóla a III-a gr. or. confesionala romana, decretata de insusi poporulu in midilocolu poporului. —

La 9 óre, dupa celebrarea S. Liturgii, pruncii scolari din tóte trei clasele, cu inveti-atorii in frunte, serbatoresce imbracati, cu trei prapori scolari, purcesera insociti de mul-tu poporu — la loculu destinatu.

Ací s'a cetitu protocolulu actului ace-stuia subscriu de *dlu inspectore scolariu*, de pre-otime, invetiatori, antisti'a comunala comitetulu parochialu si comunalu, de epitropi si multi al-tii — intaritu in fine si de pretorele cercului s'a pusu apoi in cuti'a spre acestu scopu facutu, in carea s'au mai adausu si bani de argintu, — unu taleru donatu de *dlu Nicolau Philimonu*, not. pr. si mai multi marunti, — depunendu-se spre eterna memoria in fundamentu.

D. parochu Terentiu Dimitrescu, imbra-catu in ornatu bisericescu, ceti rogatiunea bi-sericesca. —

Ací, la acésta festivitate si serbatore, a-vuramu norocire a vedé in midilocolu nostru pre *dlu inspectore scolariu* din cerculu Aradu-lui, *J. P. Dessanu*, carele tienú o cuventare atátu de patrundietóre despre actulu dilei, de-sfasiurandu poporului prin rar'a-i elocintia, cá ce e scóla, cine au fostu stramosii nostri, cine suntemu noi, si ce trebuie si cum trebuie sè fimu! — incátu stórze lacrimi din ochii tuturoru ascultatoriloru. —

Sub decurgerea solenitatii, corulu scola-riloru intóná „*Descépta-te Romane*” si in fine „*Sè mergemu frati la scóla, cá-i tempulu sè invetiámu etc.*”

Dupa incheierea actului la 10 óre s'a tie-nutu essamenulu la scóla de langa Biserica, in clas'a I. si II. *Dlu inspectore fórté* indes-tulitu fiindu cu responsurile si sporulu scola-riloru, celoru distinsi li a impartitu premii, in carti si in bani. —

La 5 óre s'a tienutu essamenu la _____ din afóra, unde *dlu inspectore* asemene

miatu mai multi scolari. Finindu-se essamenulu, a visitatu si gradina pomaria. —

La esamenu pe langa preotim si antistia comunală, cu comitetulu parochialu, episcopii si parentii prunciloru, au mai asistatu insocindu pre dlu inspectore ca ospeti, dnii Jaulu Goronu, inspectoru de scóle in cerculu Raduei, si R. D. Joannu Belesiu, parochu in Odvosiu. —

D. inspectore alu nostru multiemi in fine invetiatoriloru pentru zelulu, si progresulu ce l'a facutu de tinerimea incuragindu-i se face acésta si de aci incolo, pentru luminarea si prosperarea natiunei romane.

Unu membru alu comitetulu parochialu.

Timisióra in iunie 1871.

Dle Redactore! Nu cred, ca este posibilu, ca pre faci'a pamentulu se póta fi vr'unu poporu mai despoiatu ba chiar si jafuitu, si apoi insultatu, ca poporatiunea romana din comitatulu timisianu.

Veniturile straine din tóta Ungaria si inca si din afara si aflara adapostu ael in comitatulu nostru, si dupa-ee se imbuibara din sudórea bietulu tieranu romanu, sburdandu-se, acum ilu insulta, si continua a-i stórcé suculu vitalu si a-lu despoia fora crutiare. Triste timpuri am ajunsu.

Doi ani de dile de candu in congregatiunile comitatense nu se pertractéza alt'a de cátu *abusurile*, hotlele si *jafurile* unoru diregatori comunali, cercuali etc.

In un'a din congregatiunile comitatense se pertracta incus'a antistiei comunale din *Jebelu* contra unui scribleru a nume Ignatiu Farkas, carele ca representante alu arendatoriloru ce tienu mai multe jugere de pasiune din pamentulu dominiulu fundatiunulu din Ciacovei si le-au subarendatu conlocutoriloru, — pre acésta in contielegere cu diregarii cercuali, fora crutiare li despóia. Pentru de a descrie cu d'a meruntulu tóte misieliele acésti omu, constatate de comisiunea investigatória, ar trebui scrisa o brosiura grósa; fia insa destulu a aminti, cá numitul scribleru a incassatu de la locutori din *Jebelu* 31,362 fl. v. a. in chipu de restantie pentru pasiunea esarendata; din acésta suma cam 10,000 fl. v. a. nu s'au administratu dominiulu fundatiunulu ci s'au mancatu! Comisiunea insarcinata cu investigarea acéstei cause, a descoperitu, cá judele cercualu a pertractatu si judecatu pre 324 de locutori din *Jebelu* in cinci dile, cu care ocaziune a inveniintiatu reprezentantelu spese procesuali 1794 fl. v. a.; mai de parte s'a constatat protocolaminte, cumca cu ocaziunea sotiintieloru arbitrarie, juratulu comitatensu Chapó, efeptuindu 234 de sotiintie in 18 dile, a inveniintiatu spese esecutiunali pentru numitul scribleru 1524 fl. v. a. si pentru person'a sa 537 fl. a. pre candu densulu dupa lege pentru 18 dile a 2 fl. i compete 36 fl. v. a.

Cine va mai avé fruntea se dica, cá acéstea nu sunt hotii formale, unde chiar c. Raday si cu Molnar alu seu ar fi la locu!

Si ce au disu mamelucii dlui supremu-comite Ormos la tóte acéstea? Li imputara cá — *n'au avutu dreptu*, si cu atát'a se fini tóta istoria!!! Éta dar cá poporulu se jafuiesca nu de *lotrii* de drumu, cáci d'acésta ni-a feritu Ddieu, cá de *domnii oficiali*, dnii de la putere. —

Intre jafurile cele multe, mai vertosu din cerculu Ciacovei, am se descoperu celu mai grosolanu.

In an. 1868 (seu 69,) unu nefericitu de tieranu din comun'a Giladu, voindu cu ori ce pretiu se se face jude comunalu, incercá a corumpu pre fostulu pre atunci jude cercualu Jos. *Holloxy*, dandu-i 200 fl. v. a.; acésta sciindu, cá nu va reesi cu corumpetoriulu seu, si parendu-i-se bine venita acésta ocaziune ca se demustre lumei cátu sunt domnii unguri de drepti (!), primí sum'a oferita si o daru scóloru gr. or. si gr. cath. din Giladu.

Frumósa fapta! — strigau foile germane din Timisióra. Dar nu trecu multu, candu fostulu jude cercualu se alese jude primariu in cerculu Lipovei, de sicuru luandu-i-se de meritu acea fapta filantropica.

In loculu lui se alésa de jude unu comisariu de securitate a nume C. Tormásy.

Acéstiua póte cá nu-i vor fi venitu la socotéla dispusetiunile fostulu jude cercualu, cá dóra va fi fostu in perplesitate de bani, cá densulu intr'o buna diminiéa póta delu comunalu din comun'a Giladu, **Cam** venare se-i duca cele 200 fl. v. a. Ce

a facutu elu cu banii? — nu am potutu affá atát'a inisa sciu, cá din partea comunei nu s'a facutu nici unu pasiu pentru restituierea acéstei sume. Dlu V. Papu, adv. comunei, incátu sum informatu, a fostu provocatu, ca se face aretare la loculu competinte si se cerce bas'a acéstei porunci administrative a dlui solgabireu; dar n'am auditu se fia facutu ceva pana acum'a; si asiá scólele nóstre se jafuira de 200 fl. v. a.

Poftimu sentiú de dreptate domnescu!

Prin abusuri si demoralizare, acésti dni ai nostri nu facu, de cátu sollicitéda la perirea acéstei natiuni. Si — facia de atát'a nemoralitate, atáte hotii lotresci, bietulu poporu numai scie, catra cine se se mai întórea si de la cine se mai céra ajutoriu?! Pana la domni'a magiara elu in necasurile sale se mangaiá cu dreptatea Imperatulu; acum insa incepe a vedé cá — facia de domni'a unguriloru — nu este ajutoriu nici la Imperatulu! Si apoi se mai fia tíera pre pamentu cu poporu mai necagitu si nedreptatitu? — *Desperatulu.*

Vasiora, in Carasiu, 12 iuliu 1871.

Din'a de 29 iuniu a. c. st. v. a. fostu pentru noi romanii Vasiovei de relegea greco-or. nu numai serbatórea SS. Apostoli Petru si Pavelu, ci si diu'a unei desclinite solenitáti a san-tirei unui stégu frumosu, in pretiu de 80 fl. v. a. daruitu pre sém'a bisericéi nóstre de bravii conlocutori Vasiliu Novacu si soci'a sa Maria nascuta Floreiu.

Dupa finirea s. liturgii celebrate de Veneratulu nostru parinte parochu Bas. Nemoianu, la care luara parte sute de locutori romani gr. or. esiramu la looula, pregatitu pentru santirea stégului; ael se rostira rugatiunile pres-riise si apoi parintele parochu tienu o cuventare oca-siunala plina de invetiaturi crestinesci si natiunale, indemnandu poporulu la iubire catra s. biserica si la conlucrare intru tóte, cu poteri impreunate. Veneratulu parinte aduse vorb'a despre trecutul si presentele bisericéi si a scólei svatuindu pre toti la activitate si indoitu zelu catra acésti factori puternici si senguri numai la olalta in stare de a ni dá sperantia in viitoriu si mangaere in presinte! Enerandu apoi faptele barbatiloru nostri natiunali si sacrificiale puse pe altariulu bisericéi si a natiunei a nume pentru reinfintiarea vechéi nóstre Metropolitii si prin urmare si pentru reinfintiarea diecesei Caransebuiulu cu cuventu redicatu multimi mai anteiu MSale, pentru totu binele pana acuma aretatu credintiosiloru Romani; apoi Esc. Sale parintelui Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu B. Siagun'a, Ilustratii Sale Dlu Episcopu diecesanu Joane Popasu pentru parintéscé conducere catra scopurile sublime a le bisericéi nóstre, in fine tuturoru barbatiloru ce contribuira cu poteriile loru la despartirea nóstrta decatra ierarchi'a serbésca, intre carii cu deosebire anumi pre Ilustr'a familia de Mocion crescatorii tenerimei nóstre si pre — portatoriu-lu de sarcinele cele multe, pre ne adormitulu si neobositulu fiu alu bisericéi si natiunei Vientiú Babesiu carele si acum asuda la Carlovetiú pentru binel's, pentru dreptele protensiuni ale romaniloru. Cuventele parintelui parochu de „*se traiséca*“ — intregu poporulu adunatu cu micu cu mare iatre nenumerate salve de tréscuri la repeti de multeori cu tóta insulfetirea.

Dee ceriulu ca binelo bisericéi si alu scólei nóstre pretotindeniá se sporéscá; faptele maretie si meritele barbatiloru ce se trudescu pentru naintarea poporulu, la tóta ocaziunea se se amintéscá poporulu, pentru ca se le cunosca si apretuiiasca urmandu-le! —

Greg. Oancea, jude com.

si membru alu comit. par. in numele multoru confrati.

Beba, Torontalu, in iuliu.

In 26 iuniu vechiu, dlu inspectore cercualu de scóle G. Gataiantiu, se infacisiá in comun'a nóstra pentru essaminarea tinerimei si visitarea scólei. Essamenulu s'a tienu cu óresi-care festivitate de si timpulu érá nefavoritioru. Dupa finirea essamenulu, dlu inspectore desfasiaú poporulu starea nóstra scolastica de presinte facia cu scólele comunali simultane, si recomandá tuturora cea mai caldúrsa imbracisare a scóloru nóstre. Ocasional-minte, ca de adevirere in fapte, se faoh o colectiune pentru infintiarea unui fondu scolasticu din care la t. mpulu seu se se póta edificá mai una clasa catra cea ce o avemu. Spre acéstu scopu s'au in scrisu de contributori urmato-

rii: D lu inspectoru G. Gataiantiu cu 10 fl., T. Janculescu docinte, cu 5 fl., J. Rujii cu 3 fl., V. Arnoth negot. cu 1 chibla de gráu, J. Cincuru preotu cu 2 chible de gráu, A. Vacarescu preotu cu 2 ch., S. Martinu cu 1 ch., Ch. Cicosiú cu 1, P. Munteanu cu 1, A. Barna cu 1, Ch. Popoviciu cu 1, G. Fóle cu 1, N. Jorga cu 1, Fil. Grui cu 1, T. Ardeleanu cu 1 mésura, A. Jancu 1 m., G. Fibisianu cu 1 m., St. Pepiciu cu 1 m. J. Munteanu cu 1, J. Regepu, cu 1, Tan. Paunescu cu 1, M. Jancu cu 1, Sim. Capetiu cu 1, A. Fóle cu 1, I. Vida cu 1, V. Rista cu 1, P. Capetiu cu 1, S. Popoviciu cu 1 Vas. Gavriila cu 1, I. Rosiu cu 1, S. Fibisianu cu 5 m., J. Craciunu cu 1, G. Zomboreanu cu 1 chibla, L. Damianu cu 1 mes., J. Bulgeru cu 1/2 mes., P. Thomi cu 1, T. Chinda cu 1, G. Cicosiú cu 1, T. Moise cu 1, P. Opreanu cu 1, A. Pistru cu 1. M. Todorescu cu 1, P. Pistru cu 1, M. Chinda cu 1 chibla, J. Stoi cu 1 ch., G. Pepiciu cu 1 fl., J. Vida cu 1 fl., Raveca Covasala cu 40 cr. v. a.

Prin urmare la olalta cu 26 chible si 3 polovici de gráu érá in bani 20 fl. si 40 cr. v. a.

Cu incasarea s'a insarcinatu invetiatoriulu Janculescu, dd. Vasa Arnoth si Simeone Martinu, sub supraveghiarea dlui inspectore.

In comuna nóstra se mai affa si o gradina de pomaritu (promologia) ca de 800 stangini □. Acésta gradina este o raritate; dar dlu inspectore alu scóloru comunali din Torontalu cu numele Mennyey, s'a incercatu cam pe asta iérna a o ocupá si a o dá scóloru simultane din locu; dupa-ee insa a venitu dlu inspectore Gataiantiu la noi si a intielesu tendinti'a dlui Mennyey s'au facutu cele necesarie pentru de a rovindicá pe sém'a scólei nóstre confesiunali acésta frumósa gradina, fiindu ea luata din izlazulu intregéi comune, din care comunaliiloru compete abia a 10 parte prin urmare nici dreptu nu potu avé mai multu de cátu a diecea parte.

Astfelu mereu mereu cu ajutoriulu lui Ddieu si alu ómeniloru lui — scóla nóstre se desvoltá din anu in anu. —

Aradu, in 4/16 iuliu 1871.

(*Representatiunea teatrala de diletanti. Balulu tenerimei aradane.*) Spiritulu comunu facia de Teatrlu natiunala, a fostu si este nutritu de simpatia. Acésta simpatia trebuie se se prefaca chiar si in vointia si fapta; cu atátu mai vertosu, cáci noi romanii avemu mai multa lipsa de cultura natiunala, o cultura ce se promova si prin teatru, pentru cá limb'a nóstra dulce si sonóra se póte desvoltá si pre bina ca incantatória.

Multi barbati au castigatu merite prin simpatia nutrita si manifestata catra Teatrlu natiunala. Este cunoscutu onoratulu publicu cá meritulu nostru docinte, confesionalu *Petru Popoviciu* in *Temisióra* a desestapatu o atragere viua catra teatru, si cu diletantiu sei intre a-plause caldúrose dete nesce piese eastrale si in *Aradu* si in *Temisióra*. Densulu acuma ca docinte in suburbiulu Aradului *Perneva* in co-atingere si contielegere cu mai multi dni inteliginti, infintia si aici o societate multu dorita de diletanti; dupa unu zelu si deligintia mare societatea se supuse eriticeii publice si secerá a plause.

Directorulu societatei dlu *Josifu Codreanu*, rogatu de tenerimea studiúse ca in locu de siedintia publica, carea din cause neprevedute fu suspinsa, se arangieze o piesa teatrala; elu spre mare multiumirea tinerimei primí si arangia alegandu pies'a: „*Féta sub epitropu*“, comedia cu cantece in I actu, de I. M. *Bujorénu*, la care piesa au fostu ingagiati Tudoru *Schintea*, epitropulu Elisei: Dlu *P. Popoviciu*; Stefanu Mateescu, june bucurescianu: Dlu *G. Oravitianulu*; Négu gradinariulu: Dlu *E. Bozganu*; Elis'a *Margaritéscá*: Dsiór'a *Lucretia Cost'a*; Maria nevéstá lui Négu: Dsióra *J. Ratiu*; Unu aprodu: Dlu *Jul. Babescu*.

Persónele angagiate tóte si-au representatu rolele cum se cade; totusi merita a fi amintite unele persóne a nume cari adeca au escelatu prin darulu loru naturalu. In acésta categoria primulu locu compete incantatórei Dsióra *Lucretia Costa*, carea cu vócea ei sonóra si dulce, a sciutu petrunde in adenculu inimei tuturora, carea rolulu de féta abandonata, la representatu cu escelintia.

Dsiór'a *Juliana Ratiu* a escelatu in representarea etichetei cochete a unei gradinari-tie; discursulu curatu si bine esprimat, ne au incantatu cu totulu.

Intre Dui, natur'a a donatu cu viua espre-

siune, chiara, romana, de umoru pre Dlu *E. Bozganu*; densulu a representatu minunatu pre vatavulu betiviloru, pre ambitiosulu si avarulu. Cu o vorba: representatiunea a multumitu pre publiculu numerosu. —

Dupa representare incepú dantiulu, firesce cu atátu mai animatu, cáci venituú curatu o menitu academiei romane. —

Socótele la timpulu seu se vor publicá. *Alles. P. Popoviciu.*

Varietati.

(*Contra Redactiunea Amvonulu!*) Din Bucovina se face intrebare: pentru care cauza nu se tramite acea fóia bisericéscá? —

(*Invitatiune!*) Dlu Mih. C. Novacescu comerciante in *Biserica-alba*, in Banatu, cu preval'a de marfe la „*Cocosiulu albu*“, in strát'a capitala, din caus'a batrenetieloru dorindu a se retrage de la comerciu, pre langa conditiuni fórté favorabili este gat'a a vinde atins'a prevalia cu tóte recuisitele. Domnii ce ar binevoí a reflectá, sunt poftiti a se infacisiá cátu mai curendu la numitul dnu comerciante in *Biserica-alba*. —

(*Istor'a diariulu anglésu „Times“*) carele astadi este cea mai latita fóia politica européna si pretinde a dá tonulu, desi portarea nu i este pré de lauda, — precum se vorbesce tómn'a viitória se va publicá intr'o carte speciala. Acésta fóia s'a fundatu la 1785 in Londra; in anii d'antaiu ai vietii sale aparea sub titlulu „*Daily universal Register*“ si nu avea decátu 8—900 de prenumeranti, in cátu din caus'a lipseloru materiali a trebuitu se-si shimbe numele in celu de astadi in vprantia de o mai buna vietia. Dar si apoi, vr'o 4—5 ani numerulu prenumerantiloru n'a trecutú preste 1000, si numai unoru comercianti avuti avea se multiaméscá cá potea se subsista. De la anulu 1850 in cóciá insa prenumerantii i se imultira pre fie-care anu cu cáte 3—4000 si numerulu abonentiloru pre anulu curinte se se urce la *una sutá de mi!* Óre noi romanii candu vom ajunge se avemu o fóia cu una numeru corespunditoriu de prenumeranti? — Atát'a scimu cá astadi suntemu fórté departe de acelu numeru, dar dorere scimu si aceea cá — numai cu unu numeru macaru apropiativu acélei proportiuni, buna óra de 5—6000 de abonenti, vom fi in stare d'a ni desvoltá si noi publicistici'a si a o inaltá la nivelulu ce i se cuvine. Numai atunci candu se va desvoltá din destulu invetiamentulu poporulu, érá laudat'a nóstra inteligintia se va interesá covasi mai multu de causele publice in generalu, ér de cele natiunali in specialu, si prin urmare va staru a lati cátu mai multu districi'a carea este, séu celu putienu trebuie se fia scóla unui poporu ce aspira la emancipare, — numai atunci tendintiele si sperantiele nostre natiunali — de sicuru se vor apropiá de realizare! —

(*Purecii in Vaticanu.*) Diariulu italianu „*Tempo*“, spune cá la ocaziunea jubileulu papale dupa ce esí de la Santitatea Sa deputatiunea Tiroleniloru, vicariulu lui Petru incepú se faonise schime neindatinat si se se scarpene in spate. Doi cardinali ce erau de facia, se scolará intristati si se apropiara de santulu Parinte. „*Mi se pare — dise Santitatea Sa — cá purecii universulu inca si-au tramisu deputatiunea lor.*“ — „*O sante Parinte, — replicá unu cardinalu — cine vine la Roma ca se véda pre pap'a, nu se uita nici de cardinali!*“

A aparutu si ni s'a tramisu

fasciór'a a II. si a III. din opulu ilustratu: „*Resbelulu franco-teuton*“ de A. *Bujorú*. Dnii Autorulu si Editorulu implinescu cu deplinitatea cea-ce promisera lainceputu. Sustienemu recomandarea ce am facutu acésti frumosu opu din capulu loculu.

R E S P U N S U

La intrebarea, facuta de „*cati-va invetiatori*“, in nrulu 53 alu pretiuitei *Albine*, in privinti'a participarei unoru invetiatori romani, confesionali la prelegerile ordinate de guvern:

E adevratu cá unii invetiatori se a-promisesera, chiar in incrisu, chiar si cu afidarea „*de sicuru*“, cá vor participá la prelegerile ordinate de Regimu pentru prefeptiunarea docintiloru; dar acésta s'a intemplatú mai nainte d'a li fi venitu la cunoscentia decisiunea in acéstu obiectu a venerabilulu sinodu eparchialu si d'a fi primitu cerculariulu si instructiunea mai mariloru; in data insa ce aflara adevarat'a stare a lucrulu, pre cátu se

acie, toti si-au retrasu promisiunea facuta si — nici unulu nu va participa la amintitele prelegeri si conferintie ale comunalistilor. Atata fia spre liniscire domnilor interpellanti.

Unulu dintre cei-ce se aprumisea.

PROTOCOLULU

Siedintiei comitetului reuniunii invetiatoriloru gr. or. romani din dieces'a Caransebesiulu, tie-nuta in Lugosiu in 1/13 aprile 1871.

Presenti au fostu din membrii: Marcu Borlovanu, Stefanu Lipovanu, Josifu Novacu, Avramu Nediciu, Josifu Olariu, Damaschinu Marcu, Elia Jana, Jonu Marcu, Ferd. Chiritia si oficiantii: Vasile Niclescu presied. Pavelu Chinezu vice-pres. Jonu Simu notariu, Constantinu Popovicu cassariu, Const. Toma bibliotecariu.

N. 1.

Presiedintele deschide siedinti'a, salutan-du comitetulu, si aréta, ca acéta siedintia dupa decisiunea adunarii generale ar fi trebuitu se se tiena in lun'a lui faurariu, din caus'a mai multoru improgiurari nefavoritorie inase fu constensu a o convocá pre di'a de astadi. —

Se ie spre scientia. —

N. 2.

Presiedintele aréta, ca toti invetiatorii din protopresbiteratulu Panciovei s'au dechiaratu de membrii ai reuniunei.

Se ie spre placuta scientia intre vius „Sé traisca zelosii eolegi din protopresbiteratulu Panciovei! —

N. 3.

Presiedintele citeasca comitiva ilustr. sale dlui episcopu Jonu Popasu, ce a tramisu langa dechiaratiunea colegiloru pancioveni si la propunerea mai multor-a se decide.

Sé se aduca multiamita protocolaria. —

N. 4.

Propunerea presiedintelui, ca se se puna d. Elia Suza, invetiatorulu din Nicolinti, de colectante provisoriu pentru protopresbiteratulu Panciovei. —

Se primesce.

N. 5.

Presiedintele aréta, cu d. profesoru dr. Atanasiu Sianodoru a tramisu pentru bibliotec'a reuniunei nostre patru bucati de carti, anume: Actele Asociatiunei transilvane, a II, III si a IV. adunare generala; éra d. dr. P. Vasiciu Catechismulu antropologicu si dietetic'a. —

Se primescu cu multiamita din anima, si se decide a se dá despre acéta spresiune de recunoscintia estrasu protocolariu dloru donatori. —

N. 6.

Presiedintele aréta, ca senatulu scolaru diecesanu a tramisu comitetulu reuniunii invetiatoriloru. „Antei'a carte de lectura si invetiatura“ de J. Popescu „Istori'a naturei“ de protopopulu Dreghiciu, si ABCdariulu de pariete“ aparutu in Lapusiulu ungurescu, spre asi da despre donsele si invetiatorii opiniunea mai nainte de a se introduce in scole. —

Comitetulu apretiucesce acést'a procedura a senatulu scolaru diecesanu, se privesce inasa de pré angustu, ca se póta face de ajunsu dorintiei acestui'a si reléga cestiunea acést'a la adunarea generala. —

N. 7.

D-lu Josifu Novacu propune a se alege din sinulu comitetulu una comisiune de trei insi, carea studiendu cartile scolare numite sub 6 se astérna resultatulu criticu despre ele in siedinti'a proxima comitetulu, pre care acést'a pe langa propunerea sa, se-lu comunice adunarii generale. —

Se primesce, si se alegu: Ferdinandu Chiritia, Pavelu Chinezu si Jonu Simu. —

N. 8.

Presiedintele propue, ca comitetulu se aléga teme de disertatiune, cari au a se tiené ou ocaziunea adunarii generala, si totu de odata se le impartiésca intre dd. disertanti. —

Se primesce. —

N. 9.

Se propune teme de urmatorie si se insarcinéza cu elucrarea loru respectivii domni:

1. Cari sunt medilócele de a propaga cultur'a in poporu? dd. J. Opra si Vinc. Gur-gutu. —

2. „Instruatiunea si educatiunea“ Jonu Simu.

3. „Despre rudimintele instructiunei“ continuare: Ferd. Chiritia.

4. „Cum se-si castige invetiatorulu amórea si respectulu poporulu si a eleviloru sei?“ Jonu Marcu si Capetiu.

5. „Religiunea“ D. Gasparu.

6. „Industria“ Pavelu Chinezu si J. Tina. —

7. „Despre economia si folósele ei“: F. Chiritia si A. Draganu.

8. „Orticultura“ Crina, Olariu si M. Tiapu.

9. „Despre stáparitu“ J. Novacu. —

10. „Comptuulu intuitivu“ P. Chinezu.

11. „Despre desemnu“ Georgiu Popovicu invetiatorulu din Morav'a.

12. „Despre musica“ Jónu Simu. —

Se primescu pre langa otarirea, ca elabóratele pan la siedinti'a proxima se fa incurse la presidiu. Ceialalti dd. membri voiindu a disertá, inca vor avé a-si tramite lucrárele la loculu mentianatu, pentru ca se se póta compune progr'a. —

Nr. 10.

Dlu P. Chinezu e de opiniune, ca ou ocaziunea adunarii generale in Caransebesiu se se arangeze unu „balu“ in favórea fondulu reuniunei. —

Presiedintele e de aceeași opiniune si adauge, ca la acestu balu se invitámu ca ospeti chorulu vocalu din Lugosiu, carele cantandu câte-va piese prin concursulu seu va contribui, pre langa folosulu moralu si materialu, ce si-lu póte trage — la splendórea festivitatii; éra din invetiatori, cari vor voi se declameze, sunt rogati a-si tramite invoirea despre ce vor declamá la siedinti'a proxima a comitetulu, cáci acést'a se recere neincunguratu la facerea programei.

Se primesce. —

Nr. 11.

D. C. Udrea, presiedintele comitetulu arangiatoriu reportéza, ca detragendu spelele avute la balulu datu in favórea reuniunei invetiatoriloru romani gr. or. din dieces'a Caransebesiulu si bibliotecei tenerimei scolarie din Lugosiu, venituulu curatu a incursu pe sém'a reuniunei 100 fl. v. a. —

Se ie spre sciintia, si se exprima in numele reuniunei multiamita din partea Comitetulu. —

Ne mai fiindu alte de pertractatu, se alege o comisiune pentru autenticarea protocolulu din dd. Stefanu Lipovanu, Ferdinandu Chiritia si Marcu Borlovanu, si se incheia siedinti'a. Jonu Simu, notariu.

Edictu.

Josifu Oachesiu, fostu invetiatoriu in Ravna, de religiunea gr. orientala, carele de 6 ani si-a parasitu pe legiuit'a sa Sotia Teresia Popovicu din Comlosiu, (6 sz. Anna) fara a se sci unde se afla, séu ca mai traesce óre; prin acéta e provocatu. ca in terminu de nnu anu si o dia, de la publicarea acestui edictu in acéta fóia, se se presentede nainte scaunulu protopopescu alu Chisineulu, cáci la din contra, caus'a divortiala, redicata decatra amintita sa sotia si in absentia lui se va decide, in Sensulu Canoneloru santei nostre biserece.

Chitighazu (Kétegyháza) 6. iuniu 1871.

Scaunulu protopopescu alu traptulu Chisineu. Petru Chirilescu protopresbiteru.

1-3

Concursu.

Pentru postulu de capelanu langa imberanitu parochu Georgii Popovicu din Marcziháza, Comit. Bihorulu, Protopres. Oradei-mari, cu beneficiulu anualu 1/3 din 3/4 párti de sesiune, birulu tosu atáta de la 70 de case, si din stole totu a trei'a parte.

Recurrentii vor avé a tramite recursurile loru instruate dupa statutulu organicu si adresate Comitetulu parochialu din Marcziháza, pana in 20 iuliu a. c. st. vechiu de a dreptulu catra scaunulu protopopescu din Oradea-mare. Datu in Marcziháza in 20 iuniu 1871.

Comitetulu parochialu.

In contielegere:

Simeonu Bica, m. p.

1-3

protopresv. Oradei-mari.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii din comun'a Straja, in confinulu militariu, regimentulu serbo-banaticu, diecesea Caransebesiulu, protopresbiteratulu romanu alu Versietiuului, — se escrie concursu cu terminu pana la 1. au-

pnstu a. c. st. vechiu. Emolumintele sunt: o sesiune de pamentu fora platiu parochialu, birulu de la 170 de case, 38 cr. de casa, si stola cuvenita. —

Doritorii d'a ocup'a acéta parochia au a-si trimitte recursurile lor — adresate comitetulu parochialu, si instruate cu documentele prescrie in statutulu organicu — dlui protopresbiteru Joane Popovicu in Mercin'a, post'a ultima Varadi'a

Straj'a, in 3 iuliu 1871.

In contielegere cu Dlu protopresbiteru.

1-3

Comitetulu parochialu.

Concursu

Se deschide prin acést'a pentru postulu de Capelanu langa preotulu din Rossia.

Emolumentele sunt:

a) de la 320 de case a trei-a parte din veniturile stolari, si totu a trei-a parte din birulu preotiescu, care este stavellitu pe diumetate cucurudiu.

Doritorii de a ocup'a acestu postu se-si tramita recursurile bine instruate catra protopresbiterulu t. actualu, pana la 20 iuliu a. c. st. v. —

Alegerea se va tiené in 25 iuliu.

Rossia, in 30 iuniu.

Comitetulu bisericei gr. orientale din Rossia.

In contielegere cu

Georgiu Vasileviciu,

protopresv. Beiusiulu.

1-3

Concursu.

Pentru statiunea invetiatorésca din Beiusiu se deschide concursu pana la 15 augustu st. v. Emolumintele: bani 200 fl., 6 cubule de gráu, 6 orgii de lemne si cuartiru liberu.

Doritorii de a concurge au a-si tramite supliciele si documentele recerute pana la diu'a susu aretata, candu se va tiené alegerea.

Beiusiu, 26 iuniu v. 1871.

Comitetulu par. gr. or.

In contielegere cu

Georgiu Vasileviciu m. p.

protop. si inap. alu scóloru gr.

or. din cerculu Beiusiulu

2-3

Concursu.

Alegerea de invetiatoriu confesiunalu gr. or. rom. la clasa de baeti din counu'a Chesintiu, efectuita in 18 maiu a. c., fiindu anulata de catra senatulu scolaru, se deschide prin acést'a de nou concursu pe diu'a de 8 augustu st. v., pentru complinirea postulu invetiatorésca vacantu in predisa comuna.

Emolumintele incopciate cu acestu postu sunt: 176 fl. 82 cr. v. a.; 60 meti de gráu; 14 stangeni lemne de focu; 4 lantie pamentu de aratura, gradina si cuartieru liberu.

Doritorii de a ocup'a postulu acesta, sunt avisati a-si tramite recursurile loru proviedute cu documentele necesarie conformu Statutulu organicu, intra cari si testimoniulu de calificatiune, d'adrechtulu la Comitetulu parochialu din Chesintiu pana la terminulu prefiptu, candu se va esecutá si alegerea. — De la recurrenti se mai pretinde se aiba prassa si se fia buni romani.

Chesintiu in 20 iuniu 1871.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu:

Luca Calaceanu m. p.

inspectoru scolaru cercualu.

2-3

Concursu

Pentru ocuparea parochiei vacante Suiugu (Szunyogd), protopresbiteratulu Luncii, oottulu Bihoru, statatória din 100 de case, se escrie concursu. Emolumintele ce sunt impregnate cu acéta parochia, sunt urmátóriele: Una vica de gráu de la casa, pamentu aratoriu de 6 cubule, cortelu liberu si stolele indatinate.

Doritorii de a ocup'a acéta parochia au de a tramite recursurile lor instruate in intielesulu Stat. org. de a dreptulu la subscrisulu adm. prot. celu multu in decurgerea a loru trei septemani, incependu de la prim'a publicare a acestui concursu.

Datu din siedinti'a Comitetulu parochialu, tienuta in Suiugu la 3 iuniu v. 1871.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu:

Georgiu Besanu m. p.

adm. prot. alu Luncii.

2-3

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Chiraiu, oottulu Bihoru, protopr. Luncii, statatória din 90 de case — se escrie concursu. Emolumintele impregnate cu acéta parochia sunt urmátóriele: una vica de gráu de la o casa, pamentu aratoriu de 10 cubule, cortelu liberu proviedutu cu gradina si stolele preotiesci indatinate.

Aspirantii la acéta parochia, sunt avisati de a-si tramite supliciele loru proviedute cu documentele recerute de a dreptulu la subscrisulu adm. prot. pana in terminu de trei septemani, incependu de la prim'a publicare a acestui concursu.

Datu din siedinti'a Comitetulu parochialu tienuta in Chiraiu la 2 iuniu v. 1871.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu:

Georgiu Besanu m. p.

2-3

adm. prot. alu Luncii.

Concursu

Pentru postulu invetiatorésca la scóla confesiunala gr. or. romana din Cutina, oottulu Carasiulu, cu terminu pan' la 1. augustu st. v. —

Emolumentele sunt: in bani gat'a 94 fl. v. a. in naturalie: 15 chible de gráu, 24 de cucurudi, 1 magia de clisa, 1 magia de sare, 15 lb. de luminári, 10 stengeni de lemne; mai sunt apoi 3 jugere de pamentu, intre cari 2 de semenatu, ér 1 fenatiu; infine cortelu liberu cu gradina de legumi.

Supliciele de concurentia, proviedute cu tóte documintele conformu statutulu org. a-deca despre studiata facute si cursurile pedagogice si despre calificatiune si moralitate, se se tramita pan' la terminu catra Comitetulu parochialu din Cutina.

In contielegere cu acestu Comitetu.

Adamu Rosa, m. p.

2-3

Inspectore cerc. de scóle.

Concursu.

Se publica pentru scopulu reparariloru necesarie in sant'a biserica romana dreptu-máritória din comuna Costei, in comitatulu Temisórei, protopresbiteratulu Versietiuului. Reparárele recerute cadu in felurite ramuri de meseria si se potu dá desclinitu sém impreuna. Sunt deci provocati domni intreprindietori meseriasi (maisteri), a se infacisiá — 14 dile de la prim'a publicatiune in „ALBINA“ — la faci'a locului — cátu mai numerosi, si a luá parte la licitatiunea ce se va tiené minuendo a supr'a receruteloru reparatiuni.

Mercina in 18 iuniu 1871.

Joanu Popovicu m. p.

3-3

protopresbiterulu tractualu.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetiatoriu din comunele P. m. Valani, si P. m. Campani, protopresbiteratulu Popmezeulu, comitatulu Bihoru, cu care sunt impregnate emolumintele urmátórie: 84 fl. v. a. 10 cubule bucate, diumetate gráu si diumetate cucurudiu, 8 orgii de lemne, 2 mesuri fasóle, 100 portioni fenu cuartiru liberu si o gradina de legume.

Doritorii de a ocup'a acéta statiune sunt avisati, ca recursurile proviedute cu testimoniulu despre absolvarea sciintieloru pedagogice, atestatu despre portarea morala si estrasu de bo-tezu — a le tramite in restimpu de 15 dile de la antai'a publicare rasmulu dnu protopresbiteru Amb. osiu Marchisiu in Varasienu, (Varosány).

Datu in P. m. Valani, 6/18 iuniu 1871.

Comitetulu parochialu.

Cu invoirea mea:

Ambrosiu Marchisiu,

3-3

protopopu si inspect. cerc.

Cursurile la burs'a de Viena.

(Dupa insciintierea telegrafica din 19 iuliu.)

Imprum. de statu convertatu cu 50% 59.50 Imprum. natiunалу 29.60; Actiunile de creditu 225.80; — sortiurile din 1860: 112.56 sortiurile din 1864: 129.70; Obligatiunile de sarcinari de pamentu, cele ung. 79.50; banatice 77.50; transilv. 75.75 bucov. 73.76 argintulu 121.50; galbenii 5.00 nii 9.83.